

CENTRE CATALA

BUTLLETI MENSUAL D'INFORMACIO PER ALS SOCIS

ANY IV - Setembre-October 1955 CARACAS: PINTO A GOBERNADOR, 143-A Telf. 94.320

Nos. 41-42

MITJA FIGA I MIG RAIM

ONZE DE SETEMBRE

Com enguany el dia onze de setembre s'escaigué en diumenge, la commemoració d'aquesta data patriòtica tingué lloc el mateix dia, i no el diumenge abans o després com ha succeït en anys anteriors.

El dia onze de setembre, a les onze del matí, una delegació de la Junta del Centre va dipositar una ofrena floral al peu del monument de Simón Bolívar.

Una fotografia d'aquest acte fou publicada en la primera plana dels importants diaris: "El Nacional", "El Universal" i "La Esfera". També fou donat per Televisió durant dos diumenges.

El mateix dissabte, a les 6 de la tarda, tingué lloc al nostre estatge social un parlament d'En Carles Pi i Sunyer d'evocació de l'onze de setembre del 1714.

En Carles Pi i Sunyer, amb la paraula fàcil i la manera mestriosa que el caracteritzen, va fer-nos la història de la commemoració de l'onze de setembre per la ciutat de Barcelona; com les manifestacions van traslladar-se en ésser emplaçada l'estàtua de Rafel de Casanova, aproximadament al mateix lloc on va ésser ferit el Conseller en Cap el dia tràgic i gloriós de l'onze de setembre, i un dels primers monuments que es van fer enderrocar després de la nova ocupació de Barcelona el dia 26 de gener del 1939.

L'orador passà després a remarcar l'autèntica significació de la data històrica commemorada. Ja han anat esborrant-se les interpretacions parcials i equivocades de la guerra de Successió. Ara tothom reconeix que per damunt del dinastisme d'uns quants catalans i de les desviacions que en certs moments es produïren, els herois del 1714 van donar la sang i la vida pel doble ideal de llibertat: la llibertat dels catalans com a homes i la llibertat de Catalunya com a nació.

Carles Pi i Sunyer es mostrà esperançat referent al futur de Catalunya. La Catalunya del 1714 va ésser, en l'hora tràgica de la posta, digna del seu passat i digna també de la resurrecció que ha de venir. Els herois i màrtirs del 1714, en caure, van assegurar el redreçament.

L'acte acabà amb "Els Segadors", escoltats a peu dret per la nombrosa concurrència que seguí amb interès creixent la dissertació i la va premiar amb forts i llargs aplaudiments.

Com cada any, hem tingut la nostra gran Festa Major. Però el fet al qual ara ens volem referir, i que segurament no ha passat desapercebut a tots aquells socis que concorren més assiduament al nostre estatge social, és que fa uns mesos —a partir del diumenge 22 de maig, per ésser més precisos— que les tardes dominicals de la nostra entitat són de veritable Festa Major. Tenim saraus de Festa major cada setmana, per obra i gràcia de la Secció "Joventut Catalana". El ball dels diumenges, que no s'havia pogut treure del tot la son de les orelles ni la nyonya de sobre, per fi ha pres gran volada i té gruix, i sense arribar a ésser de "patacada" ni molt menys, té aquella animació i gernació, bullit i bullicia, que ha de tenir tot ball amb cara i ulls i tot sarau que s'estimi una mica.

La música gravada —i a veïtes ratllada— ha estat substituïda pels conjunts musicals "Aldo Ribera" primer, i després els "Quadrifoglio", i es manté un programa de: Sardanes, Ball amb orquestra, i finalment sessió especial de cinema amb una pel·lícula seleccionada, gairebé sempre en colors. L'entrada segueix essent completament gratuïta per a tots els socis i la "Joventut" se les enginya de mil maneres per a finançar-ne les despeses.

Nosaltres, escèptics, no per temperament amarg sinó per trista experiència, si no ho veïéssim no ho creuríem. Fa uns dos o tres anys que es va intentar el mateix i en vam sortir amb les mans al cap i les butxaques escurades: sense èxit i carregats de deutes. Ara s'ha reeixit i s'han superat les previsions més optimistes, sense que costi cap diner a la caixa del Centre. El que pot la joventut!

Aquestes tardes tan agradables del Centre Català han tingut la virtut d'atraure una nombrosa concurrència desacostumada fins ara, no sols d'antics associats, sinó també d'altres compatriotes i simpatitzants que s'han fet nous socis. Si durant molts anys la nostra entitat ha estat d'una quotidiana viu-viu mansa i minsada, i de tant en tant amb grans vetllades de diades assenyalades, avui podem veure con la seva vida diària, i especialment els diumenges, és ufana i pletòrica, mentre es van espaiant i deixant els actes extraordinaris que abans constituïen la nostra principal activitat.

Si en certs moments la "Joventut" del Centre s'ha mostrat toca-son i fins gallòfola, mentre les altres Seccions ens oferien actes rellevants i memorables, avui veiem com els papers s'han invertit. Actualment el nostre jovent, que generalment pertany a la Secció "Joventut Catalana" i al club "Catalònia", sap donar vida constant al nostre Centre, especialment tots els dijous, dissabtes i diumenges. entre el PatMronat de Cultura "Terra Ferma" —per cansanci—, el Grup Escènic —per indecisió en escollir les obres—, i àdhuc la Coral —degut al llarg viatge de noces del seu Director—, no es prodiguen gaire o no es prodiguen gens. I fins, darre-rament, els actes patriòtics o culturals que són obligats de fer-se, a penes si arriben a cobrir l'expedient, i no justifiquen el nostre augment de socis ni l'assistència addicta que mai no els ha faltat.

Algú dirà que aquest és l'avantatge de tenir diverses tecles per tocar, de manera que alguna o altra sona; així quan uns surten a cansar-se, els altres poden quedar-se a reposar; mentre uns estan drets, altres poden seure; i mentre uns estan desperts, altres poden dormir. Però nosaltres opinem que l'ideal de la nostra entitat no ha d'ésser la cursa de relleus, sinó que voldríem que el nostre Centre fos com la sardana ben ballada, en què: **"devots d'una santa harmonia, tots van els compassos i passos comptant... emportats per lo símbol oculte de l'ampla rodona que els va agermanant"**.

Al Doctor AUGUST PI I SUNYER li ha estat concedit el PREMI "KALINGA" del 1955, pels seus nombrosos i importants treballs sobre fisiologia. Fou postulat per l'Associació Venezolana per a l'Avenç de la Ciència.

El Premi "Kalinga" és atorgat anualment per l'Organització de les Nacions Unides per a l'Educació, la Ciència i la Cultura (UNESCO) i és la quarta vegada que es concedeix, sobre les bases instituídes pel creador del Premi, un ric industrial de l'Índia anomenat B. Patnaik.

Amb aquest motiu N'August Pi i Sunyer, que es troba actualment a Caracas, ha estat molt felicitat i entrevistat en la premsa i televisió, que s'han fet ressó de la distinció feta a l'apreciat i eminent savi català. Rebi també, el nostre President fundador i honorari, la nostra congratulació.

LLUIS COMPANYS

El dimecres, 12 d'octubre, tal com ja és tradicional, tingué lloc l'Homenatge a la Memòria del President Companys, que el dia 15 d'octubre del 1940 morí per Catalunya afusellat en els glacis del castell de Monjuïc.

De les 10 del matí a les 7 de la tarda restà exposat, a l'escenari del pati principal del Centre, el bust del qui fou digne President de Catalunya. Es reberen i s'exposaren corones de diversos Centres hispànics de Caracas. A les 7 de la vetlla es va clausurar l'acte amb una conferència del President del Centre, Marc Aureli Vila, amb el títol de: "La realitat natural i jurídica dels catalans", dedicada de manera expressa a la Joventut del Centre.

El Dr. Marc Aureli Vila, amb un cabal domini de la paraula i del tema tractat, va exposar-nos de manera clara i convincent els determinants del concepte de Nació que de cap de les maneres es pot deixar d'aplicar en el cas de Catalunya.

Creiem un encert haver-se adreçat, en una diada com aquesta al jovent català freturós de treballar per la recuperació nacional, perquè tingui compte del sagrat deure que li pertoca: ensenyar, predicar, la veritat i la justícia de la causa de Catalunya, que és la causa de Companys, que és la causa de la Llibertat, que és la causa i la bandera que volien afusellar els assassins en el cos del President Màrtir. Aquesta és, potser, la primera obligació de la nostra joventut actual: la d'aprendre, conèixer, estimar la causa de Companys, fer-ne carn i esperit en si mateixos, per al dia que a Catalunya caldrà emprendre l'apostolat. El dia, que ha de venir, forçosament, en què es compleixin les paraules profètiques del nostre President: "Estic apenat pels mals que ha sofert Catalunya i pels que li esperen sota la bota de l'invasor. Però crec fermament en un demà millor i estic segur que els sacrificis soferts no seran estèrils. La raó i el dret, triomfaran tard o d'hora i d'aquesta Catalunya exhausta d'avui en sortirà una altra de gran i esplendorosa".

El conferenciant fou molt aplaudit per tots els assistents que emplenaven el nostre local i que es posaren dempeus per a escoltar l'himne "Els Segadors".